

Az igazság öve

(Hangfelvételtől lejegyezte Dr. Szabó Andrea)

Lekció: Ef 6,10-20/Textus: Ef 6,14a

2014.november 2.

Végigolvasva az egész Efézusi levelet az elmúlt hónapokban, múlt vasárnap a 6. fejezetben a lelki - szellemi harc témájával kezdtünk foglalkozni. Múlt héten egy bevezető hangzott el ehhez a témához, szeretném ezt röviden összefoglalni mindazok kedvéért, akik most kapcsolódnak be a sorozatba.

Az Efézusi gyülekezethez írt levélben, amit minden bizonnyal több más gyülekezetben is felolvastak, eddig nagyon sok dolgot leírt Pál Jézus Krisztusról; az ő hatalmáról; arról, hogyan formált ő egy új népet, az Egyházat magának. „Végül pedig...” – kezd egy új, hangsúlyos gondolatot az apostol, majd azt mondja: mindaz, amit eddig megírt, oda vezet el, hogy ha ezt érti, megragadja egy keresztény közösség, akkor óhatatlanul belekerül egy hatalmas harcba, egy lelki – szellemi értelemben vett háborúba. Ezért fel akarja készíteni a hallgatóit, meg akarja erősíteni őket abban, hogy ez a háború zajlik; és fel akarja őket ruházni mindazzal, ami szükséges ahhoz, hogy ebben a harcban megálljanak.

Mi ez a háború? Mi ez a harc? Kik ellen zajlik?

Általánosságban úgy fogalmazza meg Pál apostol, hogy „nem test és vér ellen” – azaz a keresztény emberek harca nem „test és vér”, nem más emberek ellen, nem a körülmények ellen, nem közösségek, világi struktúrák, intézmények ellen irányul. Igaz ugyan, hogy újra és újra konfliktusba kerülünk mindezekkel; de most azt akarja láttatni az apostol, hogy végső értelemben mindezen napi konfliktusainknak van egy olyan lelki dimenziója, ami túlmutat a látható valóságon, amire azt mondja Pál apostol, hogy az a mennyekiek világába tartozik. Odatartozik egyrészt Isten és az ő uralma, és - messze nem egyenlő hatalommal - a gonosz: a Sátán és az ő serege – és nekünk ezzel az utóbbival van harcunk. Ahogy Pál mondja: „erők, hatalmak, a sötétség világának urai, gonoszság lelkei” ellen harcolunk.

Beszéltünk arról is múlt héten, hogy ez a kérdés alapvetően a világgépünket próbálja meg. A mai társadalomban ugyanis (néhány nagyon „furcsa” ember kivételével) nem nagyon szoktunk démonokról, ördögi erőkről beszélni – még a keresztények sem, a mi közösségünkben sem. Fontos azonban látnunk, hogy amiről Pál beszél, az nem bolondság, nem mese. Ezt azért nehéz befogadnunk, mert aki a nyugati világban nőtt fel, azt teljes mértékben meghatározza az itt uralkodó racionális, materialista világgép. Szeretnék azonban három dolgot megemlíteni, ami segít abban, hogy kilépjünk ebből a meghatározottságból, és nyitottá váljunk az igében megfogalmazott valóságra:

- Az egyik, hogy a nyugati racionális világgép közel sincs túlsúlyban a világban. Az emberiség jelentős részének nincs problémája azzal, hogy létezik egy szellemi világ, egy szellemi valóság, és annak köze van a mi életünkhöz.
- A második dolog, hogy a teljesen racionális világgép itt a nyugati, posztmodern világban is erősen roskadozni kezdett. Egyáltalán nem furcsa már itt sem, hogy szellemeket idéznek, jósokhoz mennek az emberek, ezoterikus oldásokat, kötésekét eszközölnék. Mi nem tartjuk ezt jónak, nem egyszerű babonának gondoljuk, hanem hitünk szerint mindez a szellemi világ sötét oldalának a megjelenése.
- A harmadik, és ez a legfontosabb számunkra: hogy alapvetően a Biblia világgépe, ahogy Jézus beszél, ahogy Jézus él, ahogy Jézus szolgál, ahogy Jézus tanít, az teljesen világosan és egyértel-

műen élénk adja, hogy a valóság sokkal több, sokkal nagyobb annál, mint amit mi látunk, fogunk, érzékszerveinkkel megragadunk belőle.

Pál apostol lelki-szellemi harcra szól. Azzal a céllal írja a levelet, és azért beszélünk mi is erről a felnőtt gyülekezet összefüggésében, hogy ebben a harcban meg tudjunk állni. Pál háromszor mondja az első versekben, hogy „álljatok meg”, „álljatok meg”, „álljatok meg” a hitben! – és két szükséges dolgot említ a megálláshoz. Az egyik, hogy „erősödjétek meg” - erről beszéltünk múltkor; a másik, amit így mond, hogy „vegyétek fel az Isten fegyverzetét!” - erről fogunk ma beszélni, egészen konkrétan a Pál által említett hat fegyver közül az elsőről: az igazság övéről.

Arról szeretnék ma beszélni, hogy

- 1. mit jelent ez a kép, hogy öltözzük fel, vegyük magunkra az Isten fegyverzetét?
- 2. ezen belül mi az igazság öve és mi annak a jelentősége ebben a harcban?
- 3. hogyan öltözhajjuk fel az igazság övét?

1. Mit jelent a kép: „öltözzétek fel Isten fegyverzetét”?

Pál apostol, mikor az Efézusi gyülekezethez írt levelet írja, fogságban van. A ma felolvasott részben, a 20. versben az evangéliumról beszél, és azt írja: „amelynek követe vagyok a bilincsben is”. Tehát Pál apostol bilincsben van, fogoly. Minden valószínűség szerint házi őrizetben van, ami azt jelenti, hogy van egyfajta szabadság, kik látogatják meg, de ott áll egy római katona az ajtaja előtt. Egyesek szerint hozzá is van láncolva egy római katonához. Írja tehát ezt a levelet, és ahogyan folyamatosan maga mellett látja a római katonát, az ő konkrét, valóságos fegyvereihez, mint képi valósághoz kapcsolja az evangéliumi, lelki igazságokat. Nyilván azzal a céllal teszi ezt, hogy számunkra megfoghatóbbá, megragadhatóbbá tegye ezeket a lelki igazságokat.

Sokat beszéltünk arról korábban, hogy Pál apostol kitörő, nagy magasztalással nyitja ezt a levelet, amikor azért magasztalja Istent, mert „megáldott minket minden lelki áldással a Krisztusban”/Ef.1.3./.

Mindenféle lelki, azaz a Szentlélek valóságában lévő ajándékot adott nekünk – bűnbocsánatot kaptunk, Isten gyermekei lettünk, Szentlelket kaptunk, kijelentette nekünk az ő titkát a jövőről, reménységet adott. Úgy néztünk eddig ezekre az evangéliumból fakadó igazságokra, mint ajándékokra. Az elkövetkező részben ugyanezeket az igazságokat nevezi majd meg Pál apostol, csak éppen úgy beszél róluk, mint amelyek nem csupán ajándékok, hanem egyben eszközök is a kezünkben arra, hogy megharcoljuk a lelki harcot, meg tudjunk állni a Sátán minden mesterkedésével szemben.

Mit jelent felvenni a fegyverzetet? Mit jelent felvenni az igazság övét (majd beszélünk erről ma részletesen), vagy mit jelent felvenni a békesség evangéliuma hirdetésének a saruját? Vagy kézbe venni a hit pajzsát? Vagy felvenni az üdvösség sisakját? Különösen, ha azt mondtam korábban a lelki ajándékok összességéről, hogy mindez a mienk Krisztusban - akkor miért mondja mégis, hogy vegyük fel, öltözzük magunkra ezeket? A válaszban az segít, ha megint a katonára gondolunk: amilyen valóságosan egy katona, ha harcra indul, felveszi az övet, felrakja a sisakot, kezébe veszi a pajzsot és a kardot, ugyanilyen valóságosan kell nekünk magunkhoz ölelni, magunkhoz csatolni, magunkra öltözni ezeket az evangéliumi igazságokat. Nagyon beszédes ez a kép: nem elég, hogy egyszer már hallottad – mint ahogy nem elég, hogy volt már egyszer a kard vagy a pajzs a kezében, épp most viszont nincs, amikor a harc van! Nem elég, hogy tudod: ott van melletted, mert lehet, hogy nem lesz már idő össze-

szedni, amikor a harc hevében valaki rád támad. Még időben fel kell öltözni, magunkra kell venni a fegyverzetet.

Hogyan vesszük ezt fel? Nagyon egyszerű: megértés, folyamatos gondolkodás által. Ahogy újra és újra átgondoljuk, egyre inkább átjárja az értelmünket, a szívünket, a lényünket ez a bibliai igazság, Jézus Krisztus igazsága. És hol történik mindez? Imádságban. Sehogy máshogy nem tud történni. Megragadni a bibliai igazságot, megértésen, gondolkodáson, imádságon keresztül egyre mélyebben magunkba fogadni – ez erősít meg. Ezt jelenti: felöltözni a fegyverzetet.

Volt olyan idő az életemben, amikor tudtam, hogy nagyon konkrétan kell harcolnom a különböző kísértések, támadások ellen és minden reggel végigimádkoztam a hat fegyverzetet. Tudatosan végig gondoltam, végigimádkoztam ezeket az igazságokat. Nagy segítség ebben, hogy Pál elénk adja ezt a képi valóságot, így sokkal könnyebb magunkra öltetni a fegyverzetet. Felveszem az üdvösség sisakját, felveszem az igazság övét... Szeretném, hogy értsétek, hogyan működik ez a kép – és ne csak értsétek, hanem olyan mély vágy legyen bennetek aziránt, hogy megálljatok a harcban, hogy el is kezdjétek felöltözni! Napról napra végiggondolni, végigimádkozni, magadhoz ölelni, felvenni – nem elég, hogy ott van, nem elég, hogy már hallottad, nem elég, hogy tudsz róla! Napról napra magadra kell öltetni, ha meg akarsz állni! Emlékszünk, azt mondtam a múlt héten: „a Sátán a legkegyetlenebb, leggonoszabb, legintelligensebb ellenség, aki csak létezik ellenünk a világban.” Nem az adóhatóság az ellenséged, nem a főnököd az ellenséged, nem az az ellenséged, akivel konfliktusod támad, nem a kevés pénz, nehéz anyagi helyzet az ellenséged, nem is a többi hasonló – hanem az ördög az ellensége Isten népének – akit Jézus Krisztus legyőzött, de a győzelmét éppen ezen keresztül öleljük magunkhoz.

2. Mi ez az első fegyver: az igazság öve?

A korabeli embereknek, a katonának is hosszú ruhája volt, egy nagyobb, szoknyaszerű öltözet, amit, ha az ember elindult valahova vagy tenni akart valamit, egy övvel össze kellett fogni a derekán. Jézus is használja ezt a képet az evangéliumokban: Péternek mondja, hogy „ha idős leszel, más övez fel téged”/Jn.21.18./. A felövezés, az öv megszorítása felkészülést jelent, mert csak ezt követően tudott szabadon mozogni az ember. Ezért az első az öv – minden más utána jön. Az öv a katonát összetartja, erőt, stabilitást, biztonságot ad. Lelki értelemben ezt jelenti az igazság öve. Ezt a biztonságot, ezt a rendezettséget, ezt a készenlétet. Ez az első üzenete ennek a képnek: ha meg akarunk állni a harcban, legyünk rendben, legyünk felkészülve, legyünk felövezve!

Nézzük meg, mi ennek a képnek a lelki tartalma! Mi az az igazság, amiről azt mondja Pál: övezzük, öltözzük, csatoljuk magunkra, hogy megálljunk az ördög minden mesterkedésével, stratégiájával, ravaszságával, haditervével szemben?

Életkorotokból fakadóan a legtöbben, akik itt vagytok, azt gondoljátok, hogy az igazság a hitelességet, az önazonosságot jelenti. Akkor vagyok igaz, ha azt mondom, amit érzek. Az az igazság, amit komolyan annak gondolunk, ami belőlünk jön, ami a mienk, ami nagyon-nagyon személyes – ez az én igazságom, az én valóságom. Mindenkinek megvan a maga igazsága. Nem nagyon érdekli a mai embert, hogy mi az igazság ott kint, valahol tőlem függetlenül. Létezik-e egyáltalán? Egészen annyira, hogy tulajdonképpen a mai ember magának teremti az igazságot. Amit igaznak tartok, az az igaz. Amit valósnak tartok, az a valóságos. – Ez abban az értelemben egyébként hasznos és jó, hogy rámutat arra, hogy személyesen van dolgunk az igazság kérdésével. Amikor a Bibliáról van szó, akkor is így van

ez: mindenkinek személyesen van dolga az igazság kérdésével. Nem úgy van ez, hogy valaki, az egyház valamit mond, felülről rád erőltet, és azt elfogadod igazságnak, mert félsz mást gondolni, vagy apád, anyád, lelkészed kedvéért azt kell mondanod, hogy az az igazság – de közben fogalmad sincs róla, semmi közöd hozzá, nem is nagyon gondolod, hogy tényleg igazság volna. Nem! Ez nagyon fontos: személyesen van dolgod az igazság kérdésével.

De azért van ennek egy másik oldala is: az ugyanis, hogy a személyes, szubjektív igazság csak addig marad igazság, amíg én úgy gondolom. Addig igazság, amíg úgy bírom gondolni. Addig igazság, amíg meg bírom győzni magam arról, hogy ez az igazság. S abban a pillanatban, amikor ez valami miatt meggyengül vagy elerőtlenedik bennem, akkor már nem igazság többé. Akkor lehet, hogy majd jön egy másik igazság. És ebben a pillanatban valamennyien érezzük ennek a gyengeségét. Mert valljuk be: ez így kevés ahhoz, hogy a sötétség erőivel szemben folytatott küzdelemben megálljak. Annak az igazságnak, amit felövezve megállhatok a harcban, tőlem függetlenül valóságnak, objektív igazságnak kell lennie, ami akármit gondolok, akármit érzek, akkor is létezik. (Ezt már kevésbé tudja a mai ember magához ölelni.)

Hadd mondjak egy nagyon bugyuta példát – vagy talán lehet, hogy nem is annyira bugyuta. Akkor is az apám gyermeke vagyok, ha nem érzem. Akkor is az apám gyermeke vagyok, ha nem tudom, hogy ki az apám. Van egy valóság. Van tény. Akkor is a biológiai apám gyermeke vagyok, ha esetleg meg sem tudtam soha, hogy akit az apámnak gondolok, az nem az apám. Akkor is valóság, ha nem akarom, hogy így legyen, és azt mondom: bárcsak ne ő lenne az, aki. Akkor is valóság, ha háritom és el akarom felejtetni. Tőlem függetlenül valóság.

Az igazságnak van tehát egy szubjektív és egy objektív oldala. Amikor Pál azt mondja, hogy öltözzük fel az igazság övét, csatoljuk magunkhoz az igazságot, akkor egy olyan tőlünk független igazságról beszél, ami Jézus Krisztushoz kötött. Ezt az igazságot a keresztény ember egészen személyesen öleli magához – de az nem ettől a személyes magunkhoz öleléstől válik igazsággá. Amit Istenről mondunk, az nem azért igazság, mert mi személyesen úgy érezzük! Objektív és szubjektív együtt: szubjektíven megélt objektív igazság. Amit Isten valóságnak állít, amit az evangélium, a Jézus Krisztusról szóló jó hír igazságként hordoz - ezt az objektív igazságot kell Pál szavai szerint magunkra öltöznünk, magunkra csatolni ahhoz, hogy megálljunk a gonosszal szemben.

Hogyan? Miért? Hogyan véd meg?

Beszéltünk múlt héten arról is, mennyire fontosnak tartja az apostol, hogy megismerjük a gonosznak, a Sátánnak a munkamódszereit, legyünk tudatában annak, milyen módon támadja ő az embert. Az ördögről az Úr Jézus azt mondja, hogy ő a hazugság atyja. Jézus ezt akkor mondja, amikor a zsidók már nagyon keményen ellene fordulnak, mondván, ördög van benne. Keményen megy ellene a harc, és Jézus ebben a vitában azt mondja egy ponton, hogy *„az ördög embergyilkos volt kezdettől fogva, nem állt meg az igazságban, mert nincs is benne igazság”*.

Szeretném ezt hangsúlyozni. A mai ember, a mai népszerű filozófia azt mondja, hogy nincs jó és nincs rossz. Nincs világosság és nincs sötétség. Minden világosságban van egy kis sötétség, és minden sötétségben van egy kis világosság. De a Biblia mást mond. A Biblia szerint Isten tökéletes világosság, nincs benne sötétség. Az ördögről pedig azt mondja itt Jézus: ő a hazugság atyja, és nincs benne világosság. Még akkor se, ha máshol arra figyelmeztet: a világosság angyalának tetteti magát. Ő a hazugság, nincs benne világosság. „Amikor a hazugságot szólja, a magáéból szól, mert hazug és hazugság

atyja.” /Jn.8.44./ - A valóság eltorzítása tehát alapvetően ördögi princípium. Minden hazugság, hamisság, minden csalás, a valóság minden tudatos vagy nem tudatos elferdítése, meghazudtolása, eltorzítása valamilyen módon ördögi princípium, mert ahhoz tartozik, akiről Jézus azt mondja, hogy ő a hazugság atyja. Miközben Isten akarata az igazság, a világosság, a valóság úgy, ahogy van. Jézus azt mondja. „én vagyok az igazság” /Jn.14.6./, „én vagyok a világosság” /Jn.8.12./

Mit jelent ez a keresztyén gyülekezetre nézve? A gonosszal szembeni lelki harcban azt jelenti, hogy az ördög egyik fegyvere, hogy a hazugság és a hamisság által támad, és a hazugság és a hamisság által tart fogva. Ez pedig egyetlenegy módon védhető ki, ebből a fogságból egyetlenegy módon lehet kiszabadulni: ha ismerem Isten igazságát, magamra öltöm Isten igazságát és ebből a valóságból szállok szembe a hamissággal és sötétséggel, a gonosz erőivel.

Végtelenül szerteágazó területe van annak, hogyan jelenik ez meg a mindennapjainkban. Az egész életünk ebben zajlik. Mégis néhány dolgot hadd nevezek néven!

A keresztyén gyülekezet számára, azt gondolom, az első, a legfontosabb kérdés az identitás kérdése. Az, hogy kik vagyunk mi, mint Isten népének a tagjai, mint Isten gyermekei? Elfogadjuk-e azt, amit Isten mond rólunk? Igent mondunk-e újra és újra arra, akivé Isten Jézus Krisztusban tett minket? És a másik oldalon, nemet mondunk-e arra, amik pedig nem vagyunk? Kevésnek, semminek, gyengének, rossznak, szégyentelének, nyomorultnak, értéktelennek tartod magad? - Az evangélium azt mondja, hogy Isten Krisztusban befogadott, magához ölelt. Értékes vagy. Az ő gyermeke vagy. Annyira szeretett, hogy a Fiát adta érted. Ez a keresztyén gyülekezet alapvető identitása. – Másokat lenéző vagy? Büszke vagy? Többnek tartod magadat? Mindig versengsz? Mindig te jössz ki jobban a történetekből? - A keresztyén gyülekezet identitása, hogy Isten Krisztusban azt mondja, hogy nem vagy több, mint a másik, nem vagy értékesebb, nem érsz többet – de Istennek mégis bőven elég vagy.

Még egy nagyon fontos dolog: nézzétek meg, hogyan gondoskodott Jézus arról, hogy mindez számkra objektív igazság maradjon! Aki Jézus követőjévé és Isten népének a tagjává lesz, az kap egy pecsétet – egy objektív pecsétet arra, hogy ő Isten gyermeke. Ezt úgy nevezik, hogy keresztség. Keresztség! Ami a legobjektívebben beszél arról, hogy ki vagyok. Rajtam van, mert - még a keresztségem előtt, ha felnőttként kerültem ide, és így ismertem meg Jézust,; vagy azután, ha gyermekként keresztteltek meg - de egy ponton Jézust megvallottam és Úrnak vallottam. A keresztség arról beszél, hogy Jézussal együtt meghaltam és vele együtt feltámadtam egy új életre, és Istenhez tartozom. Hatalmas ereje van annak, ha ezt az igazságot egészen mélyen magunkban hordozzuk. Luther Márton reformátorról maradt meg a történet, és aki járt Wittenbergben, az talán látta is a nyomát ennek: Luther küzdött a kísértővel, a kísértésekkel, az ördöggel - a történet szerint egyszer fogta a tintatartót, odavágta a falhoz és felkiáltott: „baptizatus sum!” - ami azt jelenti latinul: „meg vagyok kereszttelve!” Lehet, hogy félelmetes küzdelmek zajlanak bennem, hihetetlen erők jönnek velem szemben, az életemet fenyegetik – akkor ott egészen konkrét politikai értelemben is, - de belekapaszkodom ebbe az objektív igazságba: „meg vagyok kereszttelve!” Nem önmagában jelent ez sokat, hanem abban, hogy Krisztusé vagyok. Őhöz tartozom. Ez az identitásom – rendkívül fontos, hogy egészen mélyen belénk ivódjon, részünké váljon, igazán mienk legyen ez az identitás.

A gonosz rossznak mondja azt, ami nem rossz; és jónak mondja azt, ami rossz. Bűnnek mondja azt, ami nem bűn. Ennek is sok megjelenése van az életünkben – egyik közülük a keresztyén törvénykezés. Vannak emberek, akik keresztyénként nőttek fel, és olyan béklyókat vettek magukra, amelyek egészen mélyen kötözik őket. A törvénykezés, mint béklyó, megfosztja őket attól, hogy szabad életet

éljenek. „Táncolsz? Szeretsz csinosan kinézni? Testi vágyaid vannak? Szeretnél jó munkát egy napon? Szeretnél eljutni valahová a hivatásodban? Szeretnél többet?” Lehet, hogy sokaknak furcsa, hogy valaki ilyeneken fennakadjon, a legtöbben nevetnek is rajta, de aki ilyen közösségben nőtt fel, az tudja, hogy milyen mélységesen megköthető az embert a törvénykezés. Ennek hátterében az van, hogy az ördög bűnnek mondja azt, ami nem bűn.

Másik oldalról viszont az ördög nem mondja bűnnek, ami bűn. Ez is hazugság. Ismeritek ott bent a lelkekben az önfelmentés programját? Na az, az ő! Abban is ő működik. A szívünk tudja jól egy adott dologról, amit teszünk, hogy az nem jó, az agyunk azonban folyamatosan mentségeket készít. De a szívünk tudja... És ha a szíved figyelmeztetése nem elég, mert az szubjektív, akkor ott van Isten ígéje, ami objektíven néven nevezi a bűnt. Az önfelmentésnek persze nincs korlátja – végtelenségig becsapjuk magunkat. Beszéltem egyszer egy nővel, aki elmondta, hogy hívő emberként azzal a céllal ment el egy gyülekezeti hétvégére, hogy ott imádkozni, böjtölni fog, Istenre fog figyelni. Ezt is tette. De azon a hétvégén összejött egy nős férfival – és következetesen meggyőzte magát arról, hogy ezt a kapcsolatot neki Isten ajándékozta. Mert imádkozott érte, mert számtalan apró jelet úgy értelmezett, mintha Isten ezt az utat helyeselné és erősítené. Nem tudtam rávezetni, hogy Isten törvénye egyértelmű, a házasságtörést házasságtörésnek nevezi. Az önfelmentés akár ilyen lelki, keresztény köntösben is jelentkezhethet, de akkor is az van mögötte: az ördög nem mondja bűnnek azt, ami bűn.

Van ennek egy másik oldala is, ezt éppen csak érintem: amikor ellened követtek el dolgokat, amelyek rosszak, gonoszak, és amelyeknek nem lett volna szabad megtörténniük. Ahhoz, hogy az ember ennek a súlyából, béklyójából kiszabaduljon, egy ponton el kell oda jutnia, hogy azt mondja: ez rossz volt, ez gonosz volt, ez istentelen volt – akkor is, ha azt esetleg hívő ember tette, akit szeretsz vagy tisztelsz. Mert csak miután ezt kimondtad, juthatsz el oda, hogy kimondd azt is: én mégis megbocsátom és elengedem. Vannak emberek, akik azért ragadnak bele régi súlyos, nyomorúságos helyzetekbe, mert az ördög nem engedi nekik, hogy néven nevezzék, és rossznak, gonosznak mondják azt a gonoszt, amit ellenük elkövettek. Ez is a hazugság egy formája.

Etikai értelemben vég nélkül beszélhetünk erről. A csalásnak, a hazugságnak, a manipulációnak ezernyi formáját ismerjük. Gondold végig, milyen kapcsolataid vannak emberekkel, barátokkal, házastársal, munkatársakkal? Őszinte, egyértelmű, világos kapcsolatok ezek – vagy pedig manipulálsz, és hátulról próbálsz dolgokat elérni? Őszintén beszélsz vagy elhallgatsz dolgokat, amiket nem kéne elhallgatni? Előfordul-e, hogy valakit félrevezetsz, mert nem önmagadat adod, és tudod, hogy ő valamit feltételez rólad, de neked eszed ágában sincs a szerint továbblépni? Gondold végig a munkahelyi vagy iskolai etikai kérdéseket: megjelenik-e a csalás, a hamisság? Teszel-e olyan dolgokat, amelyekről a szíved pontosan jól tudja, hogy nem kellene tenned?

Három fontos dolgot szeretnék megemlíteni azzal kapcsolatban, ahogyan a hazugság, a csalás, mint ördögi princípium működik bennünk:

Az egyik, hogy a hazugság, csalás mindig kicsitől indul. Mit mond az ember? „Ó, hát ez belefér!” „Erkölcstelen ez nem olyan nagy dolog.” „Mindenki ezt csinálja.” És tényleg nem olyan nagy dolog, és tényleg mindenki ezt csinálja. Éppen ezért soha nem is fognak elítélni miatta. Csakhogy ha te meg akarod harcolni a harcot, akkor tudod, hogy hiába nem nagy dolog: kaput nyit, leoldod az övet. Most kis dolog, de egyre nagyobb lesz, egyre szövevényesebb. Elkezd elfolytani az erő, mert megnyílnak a sötétség, a hazugság princípiuma felé. Elveszíted a világosságot, erőt, a rendezettséget, amit az öv jelent. És a döntő ponton nem fogsz tudni megállni a harcban. Mert leoldottad az övet.

A másik: a jó érdekében tett hazugság, amikor pusztán a jóért – az általunk vélt jóért, tegyük hozzá – elhallgatunk vagy félreviszünk, csúsztatunk dolgokat. Kérlek, ne tedd! Ne mentsd fel magad! A cél nem szentesíti az eszközt. Az eszköznek is szentnek kell lennie.

S a harmadik: az elkerülhetetlen hazugság kérdése. Tudom, hogy mindennek, amiről beszélek, az életben hihetetlenül nagy súlya van és óriási a nyomás. Van, hogy nehéz felvállalni, hogy felálljunk, és szembe forduljunk az egész körülöttünk lévő világgal. Vállalni az arcunkkal, mások szemében teljesen bolond módon, hogy amit mindenki normálisnak tart, de mi látjuk, hogy tisztességtelen, arról ki is mondjuk. Gyakran jogos a félelem ezekben a helyzetekben, mert óriási lehet az ár. Munkahelyeket lehet ilyen módon elveszíteni. De itt nem egyszerűen morális kérdésekről van szó. Nem arról, hogy valami kis bűn-e vagy nagy bűn. Sokkal fontosabb kérdéssről van szó: arról, hogy a hazugság, a csalás ördögi princípium, mi pedig meg akarjuk harcolni a harcot és meg akarunk állni a sötétség fejedelmével szemben. De ha az ő módszereit használjuk, hogyan állhatnánk meg vele szemben? Emlékezzetek, amit így mondtam múltkor: háború van! És a háborúban árat kell fizetni – nem egy jelentéktelen harcoska vagy küzdelmecske ez: háború, harc. „Végül pedig erősödjetek meg, mert a mi harcunk nem test és vér ellen van” – mondja Pál.

A hazugság nem egyszerűen csak egy szó vagy egy tett. Amikor a hazugság princípiuma működik az életünkben, akkor a hazugságot, a hamisságot öleljük magunkhoz. Akkor abból vagyunk, abból cselekszünk, abból gondolkodunk, abból tervezünk – ó mennyi mindent megtervezünk ebből! – abból élünk: magunkhoz öleltük! Felöltöttük!

Ezért ez a végső kérdés az: mit akarsz? Mi a célod? Megállni a hitben vagy megmenekülni az áldozathozattól? Győzni a harcban vagy kimenekülni ennek a harcnak a valóságából, mert túl nagy az ára a megállásnak? Ehhez pedig el kell döntened, kit, mit akarsz magadra öltetni, magadhoz csatolni? A hazugságot, hamisságot, vagy az igazságot, a világosságot, a valóságot?

3. Hogyan övezem föl tehát az igazság övét?

Egyetlenegy módon: Nézz Jézusra! Kicsoda Jézus? Ő az az isteni valóság, igazság, élet, világosság, aki testté lett és eljött. Azt mondja János evangéliuma eleje: „*Őbenne élet volt, és az élet volt az emberek világossága... és az ige testté lett.*” /Jn.1.5. és 14./ Isten a világosság, az igazság, a valóság, aki mindent teremtett, néven nevezett, megalkotott – és Jézus az, aki testté lett, aki emberré lett.

Nézd meg Jézus életét! Olvasd végig pl. Márk evangéliumát, ez másfél-két óra alatt megtehető, és tedd fel ezt a kérdést: ki ez a Jézus? Milyen ez a Jézus, ha az igazság, a tisztesség, a becsület oldaláról nézek rá? Azt fogod látni, hogy messze nem olyan, mint én vagy te! Ő nem ferdítette el az igazságot, nem kötött kompromisszumot, szembement a hazugsággal – ugyanakkor mégis tele van szeretettel, nem ítélkezik, tele van kegyelemmel és együttérzéssel. Jézus azt mondja: „én azért jöttem, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról”. Az egész élete arról szól, hogy az isteni igazságot megmutassa.

Persze azt mondhatod: na és? Mire ment Jézus a nagy igazságával? Ott áll Pilátus előtt, mögötte a zsidók „feszítsd meg!”-et kiáltanak, már csak a római helytartó jóváhagyása hiányzik nekik ahhoz, hogy őt halálra adják. Elhangzik Pilátus cinikus kérdése: „Micsoda az igazság?” Azt mondja ki ezzel a dölyfös mondattal: én vagyok az igazság, mert enyém a hatalom. Bár tudja, hogy Jézus ártatlan és igaz, politikai okok miatt kiszolgáltatja őt, és megfeszítik. Hát ennyi az igazságnak egy ilyen világban!

Értitek, miért mondtam el Jézus történetét? Mert a mi félelmünk, az elkerülhetetlen hazugság kérdése éppen erről szól. Érezzük, hogy az igazságnak túl nagy az ára. Érezzük, hogy a sötétség és hazugság világában az igazság kudarcra van ítélve. Jézus hiába élte meg az igazságot – mondhatod teljes joggal – megélte, mi lett a vége? A hatalmasok összefogtak a feje fölött és kitörölték őt a világból. A sötétség és a hamisság látszólag győzött.

De a valóság az, hogy végül mégis Isten igazsága és Isten világossága győzött. Mert Jézus feltámadt és megmutatta az igazság győzelmét!

Ha meg akarod érteni és fel akarod öltözni az igazság övét, akkor nem hagyhatod ki ezt az ívet: Jézus az igazságot testesítette meg, meghalt, behalt az igazságba, de feltámasztotta őt az Atya. Ha ezt nem kötöd össze azzal, hogyan harcoljad meg a hazugság – nem hazugság, csalás stb. kérdéseket a mindennapokban, akkor soha nem fogod tudni megharcolni. Miért? A hazugság atyja kitörölte az élők sorából Jézust, de az igazság Atyja feltámasztotta. Ki a hatalmasabb? Ki az Úr és kié a végső szó? Halálon, bukáson, vereségen át győzelem – ez az evangélium igazságának a természete. Ránk is érvényes: lehet, hogy ára lesz az igazságban való megállásnak, de győzelem fakad belőle. Lehet, hogy félünk, de belemehetünk abba, amitől félünk, mert Jézussal együtt harcolunk és tudjuk, hogy ő a halálon is győztes.

Hogyan állhatok meg az igazságban? Hogyan övezhetem fel? Nagyon egyszerű! Tegyem fel a kérdést magamnak: végső értelemben kié az életem? Végső értelemben kihez tartozom? Mi az örömhír nekem? Jézus csak segítség, hogy a saját céljaimat töltssem be? – Mert akkor el fogom őt hagyni, amikor a saját céljaimat nem érem el. Vagy pedig Jézus a végső számomra, és ezáltal el tudom fogadni az igazságban való megállás árát? Megharcolni akarom a harcot, a hitnek harcát – vagy csak túlélni akarom Jézussal az életet? Nem lehet nem kiélezni ezt a kérdést.

Gondolom, Isten Lelke szorongat benneteket is, hol vagytok érintettek a hamisság, hazugság, csalás világában. Mindannyian érintettek vagyunk. Ahol ezt tetten éred, ahol Isten Lelke rávilágít az érintettségünkre, azt a hazugságot, csalást mondjuk ki Neki! Hozzuk elé! Lássuk meg, hogy ezért is meghalt! Ennek a büntetését is magára vette. És azért támadt fel, hogy ebből szabaddá tegyen minket. Ne félj, hogy túl nagy lesz az ár, túl sokba fog kerülni – neked! Vállald! Ezt jelenti kereszténynek lenni. Ez a keresztény gyülekezet küldetése. Ezt jelenti világítani Európa városaiban, egy olyan kontinens életében, ahol egyre kevésbé lehet tudni, mi jó és mi rossz, mihez tartsuk magunkat és mihez ne. Jézus Krisztus az igazság. Hálával, örömmel öleljük magunkhoz! Csatoljuk fel az igazság övét, hogy megállhassunk a gonosz ellen azon a napon!

Amen

/Lovas András/